

ISSN 2091-5187

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ЖУРНАЛ

№2

2026

SERVIS

ILMIY-AMALIY JURNAL 2026 -yil, 2-soni

Muassis: Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

O‘zbekiston Matbuot va axborot agentligi tomonidan 2008-yil 31-dekabrda
0561-raqam bilan ro‘yxatga olingan.
O‘zR OAK Riyosatining 19.03.2017 y., 239/5-sonli qarori bilan e’tirof etilgan

Tahririyat a’zolari:

Mas’ul kotib:

i.f.d., prof. M.Q.Pardayev

Muharrirlar:

i.f.d., dotsent F.A.Safarov
PhD, dotsent I.M.Pardayeva
PhD, I.Sh.Ernazarova

Texnik muharrir:

katta o‘qituvchi F.O.O‘roqov

Korrektor:

PhD, dotsent v.b.
T.I.Yahyoyev

Sahifalovchi:

PhD, dotsent v.b.
H.N.Ochilova

1 yilda 4 marotaba
chop etiladi.

**O‘zbekiston hududida
tarqatiladi.**

Tahririyat manzili:

140100, Samarqand shahar,
Amir Temur ko‘chasi, 9-uy,

tel.: +998(66)233-28-38,
+998(97)913-74-40

faks: +998(366)231-12-53
el.pochta:

samisiservis@mail.ru

Tahrir hay’ati raisi:

M.E.Po‘latov – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori,
i.f.d., professor

Tahrir hay’ati raisi o‘rinbosari:

O.M.Pardayev – SamISI prorektori, iqtisod fanlari doktori,
professor

Tahrir hay’ati a’zolari:

M.M.Muxammedov – SamISI professori, iqtisod fanlari
doktori

D.R.Zaynalov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

O.M.Murtazayev – TDIUSF direktori, iqtisod fanlari doktori,
professor

M.R.Boltabayev – TDIU professori, iqtisod fanlari doktori

R.X.Ergashev – QarMII professori, iqtisod fanlari doktori

B.K.G‘oibnazarov – iqtisod fanlari doktori, professor

I.S.To‘xliyev – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

K.B.Urazov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

D.H.Aslanova – iqtisod fanlari nomzodi, professor

Q.J.Mirzayev – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

B.I.Isroilov – TDIU professori, iqtisod fanlari doktori

G.M.Shodiyeva – SamISI professori v.b., iqtisod fanlari doktori

S.N.Toshnazarov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

R.N.Normaxmatov – SamISI professori, texnika fanlari doktori

A.Bektemirov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

M.T.Alimova – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

Z.Dj.Adilova – TDIU professori, iqtisod fanlari doktori

Sh.O.Quvondiqov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

L.N.Xalikova – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

F.A.Safarov – SamISI dotsenti, iqtisod fanlari doktori

A.M.Karimova – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

I.B.Mattiyev – SamISI professori, pedagogika fanlari doktori

B.F.Boronov – SamISI professori v.b., iqtisod fanlari doktori

A.N.Xoliqulov – SamISI professori, iqtisod fanlari nomzodi

X.A.Raximov – SamISI dotsenti, PhD

S.A.Babanazarova – SamISI dotsenti, PhD

H.N.Ochilova – SamISI dotsenti v.b., PhD

I.R.Berdikulova – SamISI dotsenti v.b., PhD

A.Q.G‘apparov – SamISI dotsenti v.b., PhD

Sevinch Shomurot qizi Arziyeva Gilam ishlab chiqarish korxonalarida iste'molchilar xulq-atvorini o'rganish va marketing qarorlarida qo'llash	147
Xilola Nematovna Ochilova, Mirzohid Azamat o'g'li Iskandarov Boshqaruvda menejment tamoyillarining o'rni, ahamiyati va zaruriyati	151
Nigina Marupovna Usmanova Xizmat ko'rsatish sohasining mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy hayotida tutgan o'rni hamda holat tahlili	155
INNOVATSIYA VA RAQAMLI IQTISODIYOT	
Xayrulla Qilichovich Qarshiboyev Iqtisodiy jarayonlarni modellash tirishda chiziqli regressiya modelidan foydalanish	162
Malika Axmad qizi Qurbonova Hududiy boshqaruvda raqamli iqtisodiyot samaradorligini ekonometrik baholash	166
Nargiz Toxirovna Sattarova Mintaqaviy tadbirkorlik subyektlarini raqamli ekotizimga integratsiyalash orqali hududiy raqobatbardoshlikni ta'minlash	169
Gullola Mirkamolovna Toxirova Savdo korxonalarida innovatsion rivojlanish va barqaror iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlik	172
Sanjar Safarovich Bazarov Iqlimga moslashuvchan asalarichilikni rivojlantirishda raqamli monitoring tizimlarini baholash	175
MOLIYA, PUL MUOMALASI VA KREDIT	
Shavkat Sobirovich Oltayev Milliy iqtisodiyot taraqqiyotida eksport faoliyatining ahamiyati	180
Nargiza Muzafarovna Babaeva Mikromoliyaviy tashkilotlarning kichik biznesni qo'llab-quvvatlashdagi roli	183
BUXGALTERIYA HISOB, IQTISODIY TAHLIL VA AUDIT	
Тўлқин Исматулла ўғли Яхёев Қурилиш хизматлари кўрсатувчи корхоналарда 5-сон МХХС стандарти асосида активлар ҳисобини юритиш	191
Jahongir Bakhodirovich Ergashev Savdo korxonalari iqtisodiy samaradorligini moliyaviy ko'rsatkichlar asosida tahlil qilish	194
Давлат Комилов Уразов Актуальные вопросы трактовки, классификации и оценки качества аудиторских услуг	198
Asror Maxmanazar o'g'li Yusupov Qo'shma korxonalarda aktivlarni xalqaro standartlar asosida tashkil etishning o'ziga xos jihatlari	205
Alisher Bobaqulovich Ravshanov Chorvachilik xo'jaliklarida qoramollarni hisobga olish muammolari	210
Nilufar Abdaxatovna Abdukadirova Umumiy ovqatlanish korxonalari faoliyati samaradorligini kompleks iqtisodiy tahlil qilish va baholashning zamonaviy yondashuvlari	215
TA'LIM, KADRLAR TAYYORLASH VA PEDAGOGIKA	
Farrux Shadiyorovich Shanazarov Ta'lim va ijtimoiy xizmatlarning inson kapitalini shakllantirishdagi o'rni	218
Зулфия Самиевна Ганиева, Лазиз Абдирашидович Наврузов Социально-когнитивные механизмы формирования математических компетенций: синтез идей Л.С. Выготского и принципов RIE	223
E'TIBORGA MOLIK MASALALAR	
Мамаюнус Қаршибаевич Пардаев Жамоада яхши етакчининг борлиги – жамоанинг бахти	227

12. Yudina T.N. Tsifrovaya ekonomika skvoz prizmu filosofii i politicheskoy ekonomii. // *Filosofiya xozyaystva*, 2018, №1. – S. 137-143.
13. Castells M. The Rise of the Network Society. The Information Age: Economy, Society, and Culture. Vol. 1. Oxford: Blackwell Publishers, 2010.
14. Smith J., & Brown A. Regional disparities in digital infrastructure adoption among SMEs. *Journal of Regional Economics*, 45(2), 2020. – pp. 234-251.
15. OECD (2021). "SME Digitalisation to Build Back Better", OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19), OECD Publishing, Paris.

Н.Саттарова Обеспечение региональной конкурентоспособности путем интеграции региональных субъектов предпринимательства в цифровую экосистему	N.Sattarova Ensuring regional competitiveness through the integration of regional business entities into the digital ecosystem
Аннотация. В данной статье проведен эконометрический анализ уровня интеграции субъектов малого и среднего бизнеса (МСБ) в цифровую экосистему в условиях развития региональной экономики. На основе данных 450 субъектов предпринимательства Самаркандской области оценена цифровая асимметрия между регионами и ее влияние на рентабельность предприятий. Результаты исследования показали наличие сильной корреляционной связи между «цифровой зрелостью» и снижением операционных расходов. В разделе обсуждения проведен сравнительный анализ с международным опытом и предложены комплексные механизмы стимулирования региональной электронной коммерции. Ключевые слова: цифровая экосистема, региональная экономика, территориальная конкурентоспособность, корреляционный анализ, цифровая асимметрия, электронная коммерция, B2B интеграция.	Abstract. This article conducts an econometric analysis of the level of integration of small and medium-sized enterprise (SME) subjects into the digital ecosystem in the context of regional economic development. Based on data from 450 business entities in the Samarkand region, the digital asymmetry between regions and its impact on enterprise profitability is evaluated. The research results revealed a strong correlation between "digital maturity" and the reduction of operating costs. In the discussion section, a comparative analysis with international experience is conducted, and comprehensive mechanisms for stimulating regional e-commerce are proposed. Keywords: digital ecosystem, regional economy, territorial competitiveness, correlation analysis, digital asymmetry, e-commerce, B2B integration.

Gullola Mirkamolovna Toxirova – SamISI Menejment kafedrasi assistenti

SAVDO KORXONALARIDA INNOVATSION RIVOJLANISH VA BARQAROR IQTISODIY O‘SISH O‘RTASIDAGI BOG‘LIQLIK

Annotatsiya. Mazkur maqolada zamonaviy iqtisodiy sharoitda savdo korxonalarining barqaror o‘shishini ta’minlashda innovatsion rivojlanishning tutgan o‘rni va ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqot doirasida savdo sohasidagi texnologik, marketing va tashkiliy innovatsiyalarning korxona moliyaviy barqarorligiga ta’siri o‘rganilib, innovatsion faollik va iqtisodiy samaradorlik o‘rtasidagi korrelyatsion bog‘liqlik asoslab berilgan. Shuningdek, O‘zbekiston riteyl bozoridagi mavjud tendensiyalar tahlili asosida savdo korxonalarini innovatsion transformatsiya qilish va raqobatbardoshligini oshirish bo‘yicha ilmiy-amaliy taklif hamda tavsiyalar ishlab chiqilgan. Kalit so‘zlar: savdo korxonalari, innovatsion rivojlanish, barqaror iqtisodiy o‘shish, raqamli transformatsiya, riteyl sektori, omnichannel model, marketing innovatsiyalari, iqtisodiy samaradorlik, raqobatbardoshlik, innovatsion mexanizmlar.

Kirish. Bugungi kunda global iqtisodiyotda kuzatilayotgan shiddatli transformatsiya jarayonlari savdo korxonalari faoliyatini tubdan yangilashni talab etmoqda. Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi, iste’molchilar xulq-atvorining o‘zgarishi va bozor konyunkturasini o‘rtasidagi raqobatning kuchayishi savdo subyektlari uchun innovatsion rivojlanishni shunchaki tanlov emas, balki strategik zaruriyatga aylantirdi. O‘zbekiston iqtisodiyotida ham xizmat ko‘rsatish va savdo sohasi yalpi ichki mahsulot (YaIM) tarkibida salmoqli o‘ringa ega bo‘lib, ushbu tarmoqda barqaror iqtisodiy o‘shishga erishish bevosita innovatsiyalarning joriy etilish darajasiga bog‘liqdir.

ISSN 2091-5187

❧ “SERVIS” ❧

Jurnal Samarqand iqtisodiyot va servis instituti tahririyat
bo‘limida nashrga tayyorlandi.

15.05.2026-yilda terishga berildi. 26.05.2026-yilda bosishga ruxsat etildi. Ofset
bosma qog‘ozi. Qog‘oz bichimi 60x84_{1/8}. “Times” garniturasini. Ofset bosma usuli.
Shartli bosma tabog‘i 15,4. Hisob-nashriyot
tabog‘i 14,37. Adadi 100 nusxa. Buyurtma № 0105A/26

Samarqand iqtisodiyot va servis institutining
matbaa bo‘limida chop etildi.
Litsenziya № 025316.
Reestr № X-119112.

Manzil: Samarqand shahri, Shoxruh ko‘chasi, 60-uy.

© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026.